

Ο ηλεκτρονικής μορφής φάκελος υλικού των μαθητών (e-portfolio) στη διάθεση των εκπαιδευτικών

Ορθοδοξία / Θερησκευτική Εκπαίδευση

Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2jzqZSx>]

Μία από τις τεχνικές αξιολόγησης που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο δάσκαλος για τους μαθητές του και η οποία μπορεί να ενταχθεί στο πλαίσιο αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη, είναι η χρήση του ηλεκτρονικού φακέλου υλικού (Electronic Portfolio) των μαθητών. Οι ηλεκτρονικοί φάκελοι υλικού που περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις προσπάθειες των μαθητών, την πρόοδό τους ή την επίδοσή τους, αποθηκεύονται και χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά. Ανάμεσα στα πλεονεκτήματα που προσφέρει η συγκεκριμένη μέθοδος είναι ότι οι μαθητές μπορούν να δεχτούν ανατροφοδότηση γρήγορα και τακτικά σε όλη τη διαδικασία της κατασκευής του e-Portfolio μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, να ενθαρρυνθούν στην προσπάθειά τους να στοχαστούν πάνω στις εργασίες τους και στους λόγους

για τους οποίους έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες εργασίες και να ασκηθούν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης Η/Υ και τεχνολογίας πολυμέσων. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι στόχοι του e-Portfolio θα πρέπει να έχουν συνδεθεί με το πρόγραμμα σπουδών και τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος που μελετούν οι μαθητές, ενώ η κατασκευή ενός e-Portfolio οφείλει να είναι μια αναστοχαστική διαδικασία, η οποία καθώς είναι οργανωμένη κατά χρονολογική σειρά και κατά κατηγορίες, να δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να αξιολογήσει τα επιτεύγματα των μαθητών του[184].

Η ουσιαστική αξιολόγηση της ανάπτυξης των μαθητών στις ΤΠΕ, εφόσον αυτές έχουν ενταχθεί από το δάσκαλο ως αναπόσπαστο κομμάτι και εργαλείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δεν μπορεί να υλοποιηθεί με τη χρήση συμβατικών τεστ ή διαγωνισμάτων με χαρτί και μολύβι. Με τη χρήση του e-portfolio επιτυγχάνεται η αποτύπωση της καθημερινής εργασίας τους και προόδου των μαθητών στη σχολική τάξη. Τα ολοκληρωμένα ψηφιακά έργα που δημιουργούν οι μαθητές αποθηκεύονται και διατηρούνται στον ηλεκτρονικό φάκελο (e-portfolio), ο οποίος τηρείται τοπικά ή στην ψηφιακή πλατφόρμα της τάξης. Ο δάσκαλος αξιοποιεί και επεξεργάζεται τις πληροφορίες από ποικίλες αναθέσεις (ασκήσεις, δραστηριότητες, σχέδια έρευνας, ηλεκτρονικά διαγωνίσματα στον υπολογιστή), που αναθέτει στους μαθητές και οι οποίες αντανακλούν το βαθμό που κάθε μαθητής επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του Π.Σ. των διδακτικών

αντικειμένων και στην προκειμένη περίπτωση που εξετάζουμε, του μαθήματος των Θρησκευτικών. Έτσι λοιπόν οι εργασίες κάθε μαθητή και τα έργα που δημιουργεί στα πλαίσια του μαθήματος αξιοποιούνται, τόσο για τον εντοπισμό των πιθανών αδυναμιών του, όσο και για διαμορφωτική αξιολόγηση και τη στοχευμένη καθοδήγησή του, η οποία θα βελτιώσει τα αποτελέσματά του και τη συνολική αξιολόγησή του στο μάθημα[185]. Όταν ο δάσκαλος αξιοποιεί την αίθουσα πολυμέσων ή το εργαστήριο Η/Υ του σχολείου, προκειμένου να επεξεργαστεί με τους μαθητές μια διδακτική ενότητα των Θρησκευτικών, έχει τη δυνατότητα αξιολόγησής τους, κάνοντας χρήση on-line διαγωνισμάτων προκειμένου να παρακολουθήσει το βαθμό κατανόησης και αφομοίωσης των γνώσεων από τους μαθητές, πάνω στο εξεταζόμενο θέμα.

Ο δάσκαλος ή ο θεολόγος για τη διδασκαλία μιας διδακτικής ενότητας με τη χρήση ενός Η/Υ με πολυμέσα, παρουσιάζει μέσω του κατάλληλου λογισμικού που έχει επιλέξει μια διδακτική ενότητα και ταυτόχρονα διατυπώνει ερωτήματα. Κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας των ερωτημάτων ή των δραστηριοτήτων από τους μαθητές, περιφέρεται ανάμεσα στις ομάδες που έχουν συγκροτήσει και τους ενθαρρύνει, συντονίζει τη συζήτηση, ρυθμίζει την αλληλεπίδραση των μαθητών με το λογισμικό και παρεμβαίνει διευκολυντικά με προτάσεις και επεξηγήσεις, στην περίπτωση που κάποια ομάδα έχει συναντήσει δυσκολίες ή που κινδυνεύει να οδηγηθεί εκτός θέματος. Παράλληλα αξιολογεί τους μαθητές κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων βασιζόμενος στις παρατηρήσεις, στις δεξιότητες και στις προσδοκίες του για την επίτευξη των διδακτικών στόχων που έχουν τεθεί. Τους αξιολογεί και μετά την εκτέλεσή τους με βάση στοιχεία (π.χ. απαντήσεις) που καταχωρούνται σε αρχείο του λογισμικού, εντάσσοντας έτσι την αξιολόγηση στα πλαίσια μιας σύγχρονης διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών που υποστηρίζεται από τις ΤΠΕ[186]. Επομένως στόχος της αξιολόγησης είναι η ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και της μάθησης για την προαγωγή του διδακτικού έργου, καθώς βέβαια και η παροχή κινήτρων αφενός στους μαθητές προκειμένου να εξελιχθούν και να βελτιώσουν την απόδοσή τους και αφετέρου στους δασκάλους προκειμένου να σταθμίσουν και να ελέγξουν την πορεία υλοποίησης των διδακτικών τους στόχων.

Αξίζει να επισημανθεί ότι ο εκπαιδευτικός οφείλει να ξεκινά την αξιολόγηση επισημαίνοντας τα θετικά στοιχεία του μαθητή, όπως αυτά αναδεικνύονται μέσα από την ατομική του επίδοση αλλά και μέσα από τη συμμετοχή του στις ομαδικές εργασίες. Ο καλός λόγος και η ενισχυτική βαθμολογία λειτουργούν ως θετική ενίσχυση για κάθε παιδί και το ενθαρρύνουν στην προσπάθειά του να κατακτήσει τη γνώση, ενώ ταυτόχρονα μπορούν να ενισχύσουν το ενδιαφέρον του για το μάθημα βοηθώντας το έτσι να ενταχθεί στον τρόπο εργασίας της τάξης[187].

Συνεπώς η αξιολόγηση, που λαμβάνει χώρα κατά τη διαδικασία επεξεργασίας της διδακτικής ενότητας, μπορεί να ακολουθήσει τις εξής φάσεις: α) Αρχική - διαγνωστική: Ο δάσκαλος ελέγχει, διατυπώνοντας κατάλληλες ερωτήσεις, κατά πόσο έχουν κατανοήσει οι μαθητές έννοιες που έχουν διδαχθεί σε προηγούμενες ενότητες. β) Διαμορφωτική: Πρόκειται για τη φάση της αξιολόγησης η οποία υλοποιείται κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος και ρόλος του δασκάλου είναι να παρακολουθεί τη διαδικασία συνεργασίας των μαθητών, τόσο στο πλαίσιο των ομάδων όσο και στο πλαίσιο της ανακοίνωσης των πεπραγμένων των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

(συνεχίζεται)

Τ.Π.Ε = Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνίας

[184] Αικ. Κασιμάτη & Θ. Παπαγεωργίου, «Αξιολόγηση σε υπολογιστικό περιβάλλον - η περίπτωση e-portfolio», στο διαδικτυακό τόπο www.epyna.eu/agialama/synedrio_syros_5/.../612_kasimati_c.doc (ημερομηνία ανάκτησης: 10-12-12).

[185] Πρόγραμμα Σπουδών για τις ΤΠΕ στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, εκδ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Αθήνα 2011, σελ. 9.

[186] Χ. Βασιλόπουλου, όπ.π., σσ 273-276.

[187] Μ. Πεπονάκη, «Τεχνικές συνεργασίας με την τάξη», στο διαδικτυακό τόπο http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=2&ep=56 (ημερομηνία ανάκτησης: 29-4-13).

<http://bit.ly/2kfrllc>